

Handgraveren II (K0477)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Vervaardigt handmatig een gravure op een voorwerp	
Complexiteit:	De complexiteit van de werkzaamheden uit zich in de brede en specialistische kennis en handvaardigheid benodigd voor het optekenen en handmatig graveren op voorwerpen. De handelingen bij het optekenen en handmatig graveren vragen om een zekere routine. Het denkproces tijdens het tekenen en het vervaardigen van de gravure is zeker niet routinematig omdat iedere gravure en ieder voorwerp weer om een andere aanpak vraagt. Een aanvullende complicerende factor is het graveren op bolle en holle vormen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	Bij het optekenen en handmatig graveren op een voorwerp heeft de beginnend beroepsbeoefenaar grotendeels een uitvoerende rol en is hij verantwoordelijk voor zijn eigen werk. Hij voert de werkzaamheden zelfstandig uit.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Vervaardigt handmatig een gravure op een voorwerp	De student leert een handmatige gravure maken op een voorwerp volgens de specificaties en technieken voor handgraveren	- Kies het voorwerp voor gravure - Bepaal het ontwerp of tekst - Schets het ontwerp op het voorwerp - Selecteer het juiste gereedschap - Stel het gereedschap af op juiste diepte en scherppte - Voer de gravure nauwkeurig uit volgens het ontwerp - Controleer de gravure op details en precisie - Reinig en bewaar het gereedschap correct - Documenteer het proces en resultaat - Reflecteer op de uitgevoerde werkzaamheden	- Het ontwerp is duidelijk en correct overgenomen - De gravure is uitgevoerd met de juiste techniek - Het resultaat toont precisie en afwerking - Het gereedschap is correct ingesteld en onderhouden - Het proces is gedocumenteerd en reflecterend

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Vervaardigt handmatig een gravure op een voorwerp	De student leert een eenvoudige tekst of afbeelding handmatig graveren op een voorwerp volgens de vaktechnische eisen	- Kies het juiste gereedschap voor handgraveren - Bereid het voorwerp voor door schoonmaken en markeren - Bepaal de te graveren tekst of afbeelding - Oefen op een proefstuk om techniek te verbeteren - Plaats het voorwerp stevig vast - Begin met het graveren volgens de markering - Controleer regelmatig de voortgang en kwaliteit - Voltooi de gravure en verwijder eventuele markeringen - Reinig het voorwerp en controleer het resultaat - Documenteer het proces en het eindresultaat	- De gravure is duidelijk en correct uitgevoerd - Het gereedschap is correct gebruikt - Het voorwerp is voorbereid en afgewerkt volgens de eisen - Het proces is gedocumenteerd en reflecteert op de uitvoering - De student toont voldoende handvaardigheid en precisie

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Vervaardigt handmatig een gravure op een voorwerp	De student leert een eenvoudige gravure op een voorwerp te vervaardigen door handmatig te graveren volgens de specificaties en technieken die passen bij het ontwerp en het materiaal	- Kies het voorwerp en bepaal het ontwerp - Maak een schets of ontwerp op papier - Overbreng het ontwerp op het voorwerp - Selecteer het juiste gereedschap voor de gravure - Beoefen de juiste houding en werktechniek - Voer de gravure nauwkeurig uit volgens het ontwerp - Controleer de gravure op details en correctheid - Reinig en verzorg het voorwerp na het graveren - Documenteer het proces en het resultaat - Reflecteer op de uitgevoerde werkzaamheden - Presenteer het afgewerkte voorwerp inclusief ontwerp - Beantwoord vragen over het proces en technieken - Evalueer de eigen werkzaamheden en verbeterpunten - Bewaar het werkproces en bewijsstukken voor beoordeling	- Het ontwerp moet duidelijk en passend zijn - De gravure moet nauwkeurig en consistent uitgevoerd zijn - Het gereedschap moet correct gebruikt worden - Het voorwerp moet na het graveren schoon en verzorgd zijn - Het proces moet gedocumenteerd en reflecterend zijn

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl